

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กมลซัย วัฒนาภากวงศ์. กฎหมายปักครอง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญาณ, 2544.

เกรียงไกร เจริญนาวัฒน์. หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชน ว่าด้วย รัฐ รัฐธรรมนูญ และกฎหมาย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญาณ, 2547.

เกษตรสันต์วิลาวรรณ. คำอธิบายกฎหมายแรงงานพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรสมัย, 2525.

เกษตรสันต์วิลาวรรณ. กฎหมายแรงงานสัมพันธ์ หลักการ วิธีปฏิบัติ และแนวคิดพิพากษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติบรรณการ, 2541.

เกษตรสันต์วิลาวรรณ. การดำเนินคดีในศาลแรงงาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2525.

เกษตรสันต์วิลาวรรณ. การเข้าสู่ตำแหน่งของผู้พิพากษาสมทบ. บทบัญชีตีย์ 52,2 (มิถุนายน 2544): 137-138.

คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชากฎหมายแรงงาน. กฎหมายแรงงาน เอกสารการสอนชุดวิชา หน่วยที่ 7-15. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายการพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2528. จำรัส เขมยะ. ศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2524.

ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนาศานต์. มุมมองระหว่างนักกฎหมายเอกชนกับนักกฎหมายมหาชนเกี่ยวกับ สัญญาทางปักครองกับอำนาจพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ บทบัญชีตีย์ 56,3 (กันยายน 2543): 156-157.

ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนาศานต์. กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปักครอง. กรุงเทพมหานคร: จิรังษาการ พิมพ์, 2540.

ชาญชัย แสงศักดิ์. คำอธิบายกฎหมายปักครอง. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ วิญญาณ, 2545.

ฤทธิ์ คงสสิริ. ศาลปักครองและวิธีพิจารณาคดีปักครอง. วารสารนิติศาสตร์ 31,3 (กันยายน 2544): 544-545.

เดือน บุนนาค. การแบ่งแยกอำนาจ. วารสารนิติศาสตร์ 9,3 (สิงหาคม 2520): 18-19.

- ถวิล อินทร์รักษา. การฟ้องคดีแรงงาน. วารสารศาลแรงงาน 5,2 (สิงหาคม 2527): 41.
- ภาฯ เกียรติทับทิว. คำอธิบายกฎหมายปักษ์ของ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติบรณาการ, 2541.
- ธานินทร์ กรัยวิเชียร. คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง. พิมพ์ครั้งที่ 2.
- กรุงเทพมหานคร: สมุดนํออมทรัพย์กระทรวงยุติธรรม จำกัด, 2522.
- บรรศักดิ์ อุวรรณโน. กฎหมายมหาชนวิวัฒนาการทางปัชญาและลักษณะของกฎหมายมหาชน ยุคต่างๆ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2538
- บรรศักดิ์ อุวรรณโน. กฎหมายมหาชน เล่ม 3 ที่มาและนิติวิธี. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2538.
- บรรศักดิ์ อุวรรณโน. วิธีพิจารณาคดีปักษ์ของฝรั่งเศส. วารสารกฎหมายปักษ์ 7,3 (ธันวาคม 2531): 717.
- ประกอบ หุตะสิงห์. คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง. พิมพ์ครั้งที่ 4.
- กรุงเทพมหานคร: แสงทองการพิมพ์, 2515.
- ประคนธ พันธุ์วิชาติกุล. การเลิกจ้างและค่าชดเชย. กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองศิลป์การพิมพ์, 2524
- ประยูร กาญจนดุล. กฎหมายปักษ์. พิมพ์ครั้งที่ ลี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ประลิทร์ ไมวีไลกุล. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วย บุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 3.
- กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2546.
- พิพัฒน์ จักรวงศ์. คำอธิบายกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง. พิมพ์ครั้งที่ 1. (ม.ป.ท.), 2538.
- ไพรอน นิตigrไชยวัฒน์. คดีปักษ์ในศาลแรงงาน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,
- สาขาวิชากฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2547.
- ไพรัช โตสวัสดิ์. การตรวจความชอบด้วยกฎหมายของปฏิบัติการทางปักษ์. วิทยานิพนธ์
- ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชากฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2547.
- ไผศิษฐ์ พิพัฒนกุล. ระบบศาลแรงงานในต่างประเทศ. วารสารนิติศาสตร์ของ
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2,10 (ไม่ปรากฏเดือน 2521): 339-352.
- ไผศิษฐ์ พิพัฒนกุล. ปัญหาการจัดตั้งศาลแรงงาน ศาลแรงงาน ปัญหาการจัดตั้งศาลแรงงาน.
- (ม.ป.ท.), 2522.
- ยิ่งศักดิ์ กฤชณ์จินดาและกุณิพงษ์ เวชยานนท์. คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน. พิมพ์ครั้งที่ 3
- กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดพิมพ์อักษร, 2541.

- วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. หลักการพื้นฐานของกฎหมายปัจจุบัน. (ม.ป.ท.), 2538.
- วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาลปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญาณชน, 2544.
- วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. การกระทำการทางปัจจุบัน เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรพนักงานคดีปัจจุบันระดับต้น รุ่นที่ 1 พ.ศ. 2543. (ม.ป.ท.), 2543.
- วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. คำอธิบายวิชากฎหมายปัจจุบันชั้นสูง 2 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2537. (ม.ท.ป.), 2537. อ้างถึงใน ข้ามข้อ sewage tank. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายปัจจุบัน เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญาณชน, 2534.
- วรเจตน์ ภาครัตน์. หลักพื้นฐานของกฎหมายปัจจุบันและการกระทำการทางปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญาณชน, 2546.
- วิรัตน์ ลักษณ์ชัย. การขาดนัดในคดีแรงงาน. วารสารศาลแรงงาน 4,10 (เมษายน 2527): 4.
- วิชัย วิวัฒน์. กฎหมายปัจจุบันอเมริกา. (ม.ป.ท), 2526.
- สุดาศรี วงศ์. คำอธิบาย-กฎหมายแรงงานสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ห้า. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติบรณการ, 2544.
- สุดาศรี วงศ์. คำอธิบายพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522. พิมพ์ครั้งที่สอง. ในอนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ นายสงวน มัทวัณธ์ จ.ม., บ.ช. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ศรีอนันต์การพิมพ์ จำกัด, 2540. (หนังสือ ในอนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ)
- สุพจน์ ภูมานะชัย. ย่อหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ภาคที่บุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 3.
- กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, (ม.ป.ป.).
- สมยศ เชื้อไวย. การกระทำการทางปัจจุบัน. วารสารนิติศาสตร์ 17,3 (กันยายน 2530): 60-61.
- สรพล นิติไกรพจน์ และคนอื่นๆ. รายงานวิจัยเรื่องหลักกฎหมายปัจจุบันฝรั่งเศษ. (ม.ท.ป., ม.ป.ป).
- ส เที่ยงธรรม. การดำเนินคดีในศาลแรงงานโดยย่อ. วารสารศาลแรงงาน 1,11 (พฤษภาคม 2524): 31.

ភាសាគំរូម

- ChanRobles Publishing Company. The Cyber home of the Chan Robles Virtual Law Library[Online]. 1998. Available from: <http://www.chanrobles.com/legal4.htm> [2005, September 22]
- Cox, A., and Bok, D. C. Labor Law Cases and Material. Brooklyn NY: The Foundation Press Inc, 1969.
- Bernard, D. M. Labor law Cases,Material and Problems. Second Edition. Boston: Little Brown and Company, (n.d.).
- David, P.T. Labor Law and Legislation. Seventh Edition. Ohio: South-Western Publishing Co, 1985.
- Department of Labor. Labor Code of the Philippines. Third edition. (n.p.), 1997.
- Lowery, J. Resources for Labor Union Organizing[Online]. (n.d.). Available from: <http://www.union-organizing.com> [2005, October 7]
- National Labor Relations Board[Online]. (n.d.). Available from: <http://www.nlrb.gov/nlrb/home/default.asp> [2005, September 19]
- Roderick Seeman's JapanLaw.info[Online]. (n.d.). Available from: <http://www.japanlaw.info> [2005, December 13]
- Shakujii, K., and Nerima, K. The Japan Institute for labor Policy and Training[Online]. 2003. Available from: <http://www.jip.go.jp/english/index.html> [2005, September 10]
- Sugeno, K. Japanese Labor Law. Translated by Kanowitz, L. Washington: University of Washington, 1995.
- The Attorney-General's Chambers. Singapore Statutes Online[Online]. (n.d.). Available from: <http://agcvldb4.agc.gov.sg> [2005, September 10]
- Witney, F., and Benjamin, J. T. Labor Relations law. Seventh Edition. New Jersey: Prentice Hall, 1996.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระเบียบการพิจารณาในจังหวัดชีขาดข้อพิพาทแรงงาน
และการพิจารณาในจังหวัดชีขาดการกระทำอันไม่เป็นธรรม^๑
และการออกคำสั่งของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำนักงานคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์
กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

คำนำ

ตามมาตรา ๓๘ พราชาบัญญติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๙ กำหนดให้รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ โดยให้คณะกรรมการ แรงงานสัมพันธ์ มีอำนาจในการวางแผนเบี่ยงการพิจารณาข้อกฎหมายและชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน และการพิจารณาข้อกฎหมายและการกระทำอันไม่เป็นธรรม และการออกคำสั่งของคณะกรรมการ แรงงานสัมพันธ์ ตามมาตรา ๔๑ (๖) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งคณะกรรมการ แรงงานสัมพันธ์ เคยวางแผนเบี่ยงตังกล่าวมาแล้ว ๓ ครั้ง ครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๑๙ ครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๘ ซึ่งเป็นฉบับที่ใช้มาจนถึงปัจจุบัน

หลังจากที่พระราชบัญญติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๖ และพระราชบัญญติโอนอำนาจหน้าที่ และกิจกรรมบางส่วนของกระทรวงมหาดไทย ไปเป็นของ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๓๖ ทำให้หน่วยงานและการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ ต้องปรับเปลี่ยน ตามไปด้วยประกอบกับระเบียบที่ให้อธิบายในปัจจุบันได้ใช้งานนาน จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุง ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์แรงงานในปัจจุบัน คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ จึงได้ ตราระเบียบฯ ฉบับนี้ขึ้นมาเพื่อใช้แทนระเบียบฯ ซึ่งตราไว้เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๘

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**
คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์

๓ มกราคม ๒๕๔๔

ระเบียบการพิจารณาในจังหวัดขึ้นพิพากษาและข้อพิพากษา และการพิจารณาในจังหวัดขึ้นพิพากษาและข้อพิพากษา และการออกคำสั่งของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ วางระเบียบการพิจารณาในจังหวัดขึ้นพิพากษาและข้อพิพากษา และการพิจารณาในจังหวัดขึ้นพิพากษาและข้อพิพากษาและข้อพิพากษาและการออกคำสั่งของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ไว้ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑ ข้อความทั่วไป

ข้อ ๑ ในระเบียบนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ ซึ่งคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ แต่งตั้งขึ้น เป็นการประจำหรือเฉพาะคราว เพื่อหาข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นในเรื่องที่คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์มอบหมาย จำนวนคณะกรรมการต้องมีไม่น้อยกว่า ๓ คน

กรณีที่เห็นสมควรคณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะกรรมการไตรากี ประกอบด้วยผู้แทนฝ่ายนายจ้าง ผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง และผู้ทรงคุณวุฒิด้วยก็ได้

“ผู้กล่าวหา” หมายความว่า ผู้ยื่นคำร้องกล่าวหาต่อคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ ว่าได้รับการกระทำอันไม่เป็นธรรม ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

ในกรณีที่ผู้กล่าวหาเป็นนิติบุคคล ให้หมายความรวมถึงผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลโดยชอบด้วยกฎหมาย และหรือรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจ จากผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล โดยชอบด้วยกฎหมาย ให้ทำการแทนด้วย

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ที่ถูกร้องกล่าวหาว่า กระทำการอันไม่เป็นธรรม แก่ผู้กล่าวหา ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นนิติบุคคล ให้หมายความรวมถึงผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลโดยชอบด้วยกฎหมาย และหรือรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจ จากผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลโดยชอบด้วยกฎหมายให้ทำการแทนด้วย

“คู่กรณี” หมายความว่า “ผู้กล่าวหา” กับ “ผู้ถูกกล่าวหา” หรือ “ผู้แจ้งข้อเรียกร้อง” กับ “ผู้รับแจ้งข้อเรียกร้อง” แล้วแต่กรณี

“ข้อพิพาทแรงงาน” หมายความว่า ข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

“การกระทำอันไม่เป็นธรรม” หมายความว่า การกระทำที่ฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๙๑ มาตรา ๑๙๒ มาตรา ๑๙๓ แล้วแต่กรณี ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

“เลขานุการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

หมวดที่ ๒ การพิจารณาวินิจฉัยและชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน

ข้อ ๒ เมื่อได้รับข้อพิพาทแรงงานในกิจการใด นอกจากกิจกรรมตามมาตรา ๒๓ หรือในกิจกรรมตามมาตรา ๒๓ จากพนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงาน หรือรัฐมนตรีสั่งให้คณะกรรมการชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน ตามมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ (๑) แล้วแต่กรณีให้เลขานุการนำข้อพิพาทแรงงานเรื่องนั้น เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อดำเนินการต่อไปโดยมิใช้ข้อ ๒

ข้อ ๓ คณะกรรมการจะมอบหมายข้อพิพาทแรงงานตามข้อ ๒ แก่กรรมการคนใดคนหนึ่ง หรือคณะกรรมการประจำหรือคณะกรรมการเฉพาะครัว ดำเนินการสอบข้อเท็จจริง แล้วเสนอข้อเท็จจริงพร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการ เพื่อวินิจฉัยหรือชี้ขาดได้

ข้อ ๔ ไม่ว่าจะดำเนินกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับข้อพิพาทแรงงานไปแล้วเพียงใด เพื่อความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ให้คณะกรรมการ อนุกรรมการ พยายามให้คู่กรณีตกลงหรือประเมินประนอมกัน ข้อใดที่ตกลงกันได้ให้บันทึกไว้ และให้ปฏิบัติตามข้อ ๗ (๑) แต่หากคู่กรณีไม่อาจตกลงกันหรือประเมินประนอมกัน แลจะต้องดำเนินการพิจารณาต่อไป ให้จดประเด็นข้อพิพาทและบันทึกคำแสดงของคู่กรณีไว้ในบันทึกการสอบสวนข้อเท็จจริง

ข้อ ๕ การพิจารณาวินิจฉัยและทำคำสั่ง นอกจากจะต้องนำความในมาตรา ๒๙ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ แล้วแต่กรณีมาใช้บังคับแล้ว ให้นำรับเปลี่ยนการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดในหมวดที่ ๓ อันว่าด้วยการกระทำการไม่เป็นธรรมมาใช้บังคับโดยอนุโลมด้วย

ข้อ ๖ ใน การพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดพิพากษา ให้คณะกรรมการคำนึงถึงข้อตกลงเกี่ยวกับ สภาพการจ้าง สภาพการทำงาน ภาวะค่าครองชีพ ความเดือดร้อนของลูกจ้าง ระดับค่าจ้าง หรือสิทธิและประโยชน์อื่นใดของลูกจ้างที่ทำงานในกิจการประเภทเดียวกัน รวมทั้งฐานะแห่ง กิจการของนายจ้าง ตลอดจนสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปประกอบการพิจารณา เพื่อกำหนดให้เป็นธรรมแก่คู่กรณีทั้งสองฝ่ายด้วย

ข้อ ๗ การพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด และการติดตามผลคำวินิจฉัยชี้ขาด

(๑) ด้าคู่กรณีฝ่ายผู้แจ้งข้อเรียกร้อง ขอถอนข้อเรียกร้องทั้งหมดให้กรรมการ หรือ คณะกรรมการตามข้อ ๓ บันทึกไว้ และเสนอให้คณะกรรมการรับทราบ แล้วให้เลขานุการ จำหน่ายข้อพิพากษา ลงนามและลงตราบัญชี และแจ้งให้คู่กรณีรับทราบ

(๒) ด้าคู่กรณีฝ่ายผู้แจ้งข้อเรียกร้อง ขอถอนข้อเรียกร้องบางข้อ หรือคู่กรณีทั้งสองฝ่าย สามารถตกลงประนีประนอมกันได้บางข้อ หรือทั้งหมด ให้กรรมการหรือ คณะกรรมการ ตามข้อ ๓ บันทึกการถอนหรือการตกลงนั้น ๆ ให้คู่กรณีฝ่ายผู้แจ้งข้อเรียกร้องหรือคู่กรณีทั้งสองฝ่ายแล้วแต่กรณีลงลายมือชื่อไว้ในบันทึกเป็นหลักฐานรวมเรื่องไว้

(๓) การทำคำวินิจฉัยชี้ขาดกรณีที่คู่กรณีตกลงกันได้ตามข้อเรียกร้องทั้งหมดหรือ บางข้อและคู่กรณีขอให้มีการชี้ขาด ถ้าข้อเรียกร้องที่ตกลงกันได้นั้นไม่ขัดต่อกฎหมายความ สงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ก็ให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดไปตาม ข้อที่ตกลงกันนั้น

(๔) กรณีที่มีการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการต่อรัฐมนตรีให้เลขานุการ ติดตามผลแล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ

หมวดที่ ๓ การพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดการกระทำการไม่เป็นธรรม

ข้อ ๘ การยื่นและรับคำร้องกล่าวหา

(๑) ผู้กล่าวหาอาจยื่นคำร้องกล่าวหาผู้อุทกกล่าวหาว่า กระทำการอันไม่เป็นธรรม เป็นหนังสือตามแบบ ครส. ๑ ก็ได้ พร้อมด้วยสำเนาอันถูกต้องหนึ่งฉบับต่อคณะกรรมการ ณ สำนักงานได้ภายในกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่มีการกระทำการไม่เป็นธรรมเกิดขึ้นไม่กว่า

ມູນຄຣນີຈະເກີດຂຶ້ນໃນເຂດທັງທີໄດ້ໃນຮາຊາຄານາຈັກ

ດ້າມຸນຄຣນີເກີດຂຶ້ນອຳນວຍຕະຫຼາດກົງເຖິງທັງທີໄດ້ໃນຮາຊາຄານາຈັກ ຜູ້ກ່າວ່າວາຫາອາຈີນຄໍາຮ້ອງກ່າວ່າຫາດ້ວຍຕົນເອງກາຍໃນກຳນົດຮະບະເວລາດັ່ງກ່າວໃນວຽກແຮກ ພ້ອມສໍາເນົາອັນດູກຕ້ອງ ແລະ ຂັບປະ ສຳນັກງານສວັສດີກາຮແລະຄຸ້ມຄຣອງແຮງງານຈັງຫວັດໃນທັງທີ່ມູນຄຣນີເກີດຂຶ້ນ

(ເຕ) ຄໍາຮ້ອງກ່າວ່າຫາ ຕາມຂົ້ນ (၁) ອຢ່າງນ້ອຍຕ້ອງປະກອບດ້ວຍສາວະສໍາຄັນດັ່ງຕ່ອງໄປນີ້

၁. ສັດາທີ່ວັນ ເດືອນ ປີ ທີ່ຢືນຄໍາຮ້ອງ

၂. ຂໍອືນຕິບຸກຄລ ຂໍອ່ານ ນາມສກຸລ ອາຍຸ ສັນໝາດີ ຕໍ່ແນ່ງໜ້າທີ່ ອາຍຸງານອັດຮາກຄ່າຈ້າງ ຖົມລຳເນາ ມີຫຼຸງຂອງຜູ້ກ່າວ່າຫາ ຮຶ່ງສາມາດຮັດຕິດຕ່ອງໄດ້ທາງໄປຮ່ານີ້

၃. ຂໍອ່ານ ນາມສກຸລ ອາຍຸ ສັນໝາດີ ຕໍ່ແນ່ງໜ້າທີ່ ທີ່ຫຼຸງຫຼືບົມລຳເນາ ຮຶ່ງສາມາດຮັດຕິດຕ່ອງໄດ້ທາງໄປຮ່ານີ້ ຂໍອືນຕິບຸກຄລແລະຜູ້ແນ່ນຕາມກົງໝາຍຂອງນິຕິບຸກຄລ (ດ້າທານ) ກາຮປະກອບກິຈກາຮ ສຳນັກງານ ມີຫຼຸງສັດາທີ່ຕັ້ງຂອງນິຕິບຸກຄລ ຮຶ່ງສາມາດຮັດຕິດຕ່ອງໄດ້ທາງໄປຮ່ານີ້

၄. ກາຮກະທຳທັງໝາຍ ແລະເຫດຸອັນເປັນຂ້ອງໜ້າວ່າເປັນກາຮກະທຳອັນໄໝເປັນຮຽນ

៥. ຄໍາຂອໍທີ່ໃຫ້ຄະນະກຣມກາຮພິຈາຮນາວິນຈັຍແລະມີຄໍາສັ່ງໜ້າຂັດ ແລະສັ່ງໃຫ້ຜູ້ກ່າວ່າຫາປົງປັບຕິດ

(ບ) ກຣນີທີ່ຜູ້ຮ້ອງກ່າວ່າຫາ ໄມ່ສາມາດກະທຳຄໍາຮ້ອງກ່າວ່າຫາເປັນໜັງສືອີ່ໄດ້ ໃຫ້ເລຂານຸກາຮຫຼືເຈົ້າໜ້າທີ່ຢືນເລຂານຸກາຮມອບໝາຍ ມີຫຼຸງສວັສດີກາຮແລະຄຸ້ມຄຣອງແຮງງານຈັງຫວັດຫຼືຜູ້ທີ່ສວັສດີກາຮແລະຄຸ້ມຄຣອງແຮງງານຈັງຫວັດມອບໝາຍແລ້ວແຕ່ກຣນີມີຄໍານາຈດໍາເນີນກາຮໃຫ້ມີຄໍາຮ້ອງກ່າວ່າຫາ ຕາມນັຍທີ່ກ່າວ່າໃນຂົ້ນ (ເຕ) ແລ້ວໜ້າໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງກ່າວ່າຫາພັ້ງພ້ອມກັບເຫັນລາຍພິມພົນວິນ້ອື້ນ ມີຫຼຸງແກ້ໄຂ ໂດຍມີຜູ້ຮັບຮອງໃຫ້ຜູ້ກ່າວ່າຫາໄວ້ດ້ວຍ

(ຕ) ກຣນີທີ່ຜູ້ຮ້ອງກ່າວ່າຫາຫາລາຍຄນ ຮ້ອງກ່າວ່າຫາຜູ້ກ່າວ່າຫາຮ້າຍເດືອກນັ້ນ ດ້ວຍກ່າວ່າຫາຫາເຫັນນັ້ນທີ່ກ່າວ່າຫາໃນສັດາທີ່ເດືອກນັ້ນ ມີຫຼຸງໃນສາຂາຂອງຜູ້ກ່າວ່າຫາຮ້າຍເດືອກນັ້ນເມື່ອຜູ້ກ່າວ່າຫາ ທຳຄໍາຮ້ອງດ້ວຍຕົນເອງກາຮຕາມຂົ້ນ (၅) ແລ້ວ ຜູ້ກ່າວ່າຫາອາຈີນມອບໝາຍໃຫ້ຜູ້ກ່າວ່າຫາຄົນໃດຄົນນັ່ນຫຼືຈຳນວນພອສມຄວນຫຼືສະນພາພແຮງງານທີ່ຕົນເປັນສມາຫຊກ ເປັນດ້າທັນກະທຳກາຮແຫນຜູ້ກ່າວ່າຫາແລະໃຫ້ຂ້ອເທົ່າຈົງກີດໄດ້

ກາຮມອບໝາຍຈຳດັ່ງກ່າວ່າໃຫ້ເປັນໜັງສືອີ່ມອບໝາຍຈຳລາຍມີຫຼຸງສືອີ່ມອບໝາຍ ແລະຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ຕາມແບບ ຄຣສ. ແລະ ມີລັກຊະນະເປັນໜັງສືອີ່ມອບໝາຍຈີນຕ່ອງເລຂານຸກາຮຫຼືເຈົ້າໜ້າທີ່ຢືນເລຂານຸກາຮມອບໝາຍຫຼືສວັສດີກາຮແລະຄຸ້ມຄຣອງແຮງງານຈັງຫວັດຫຼືຜູ້ທີ່ສວັສດີກາຮແລະຄຸ້ມຄຣອງແຮງງານຈັງຫວັດມອບໝາຍກີດໄດ້

(ບ) ກຣນີທີ່ສວັສດີກາຮແລະຄຸ້ມຄຣອງແຮງງານຈັງຫວັດຫຼືຜູ້ທີ່ສວັສດີກາຮແລະ

คุ้มครองแรงงานจังหวัดมอบหมายเป็นผู้รับคำร้องกล่าวหาให้สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด รับส่งคำร้องกล่าวหาพร้อมสำเนาคำร้องกล่าวหาอันถูกต้องหนึ่งฉบับมายังคณะกรรมการภายใน ๙ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

ส่วนสำเนาคำร้องกล่าวหาอันถูกต้องอีกหนึ่งฉบับให้เก็บไว้เป็นหลักฐานทางจังหวัด

สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดหรือผู้ที่สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดมอบหมายควรบันทึกข้อเท็จจริงเบื้องต้นไว้ แล้วส่งบันทึกดังกล่าวให้คณะกรรมการพิริษต์คำร้องกล่าวหา ส่วนสำเนาบันทึกให้รวมเรื่องไว้ทางจังหวัด

(๖) ให้เลขาธุการหรือเจ้าหน้าที่ที่เลขาธุการมอบหมาย รับคำร้องกล่าวหาตามข้อ (๕) ลงบัญชีสรุปคำร้องกล่าวหาโดยให้ปรากฏ วัน เดือน ปี ที่รับคำร้อง ชื่อผู้กล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหา การกระทำที่อ้างเป็นข้อกล่าวหาโดยย่อ คำขอให้ออกคำสั่งซึ่งขาดและวันครบกำหนด ชี้ขาดไว้

กรณียื่นคำร้องกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ให้เลขาธุการ หรือเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธุการมอบหมาย ดำเนินการเช่นเดียวกับที่กล่าวในวรรคแรก และสอบถามข้อเท็จจริงเบื้องต้นประกอบคำกล่าวหานั้นไว้ด้วย

(๗) ให้เลขาธุการส่งสำเนาคำร้องกล่าวหาอันถูกต้องหนึ่งฉบับไปให้ผู้ถูกกล่าวหารับโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือโดยวิธีอื่นใดแล้วแต่กรณี พร้อมกับระบุให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ส่งมายังคณะกรรมการ ภายในกำหนด ๙ วัน นับแต่วันได้รับคำร้องกล่าวหารือภายในระยะเวลาอันสมควรตามความจำเป็น ทั้งนี้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการ

(๘) เมื่อเลขาธุการได้รับหรือไม่ได้รับคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามกำหนดเวลาดังกล่าวในข้อ (๗) ให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยมีซักข้า

ข้อ ๙ กระบวนการพิจารณา ก่อนวินิจฉัยชี้ขาด

๙.๑ ให้คณะกรรมการหรืออนุกรรมการ ซึ่งได้รับมอบหมายแล้วแต่กรณีแจ้งให้คู่กรณีทราบกำหนด วัน เวลา และสถานที่ที่จะทำการสอบข้อเท็จจริงแห่งมูลกรณีโดยระบุให้คู่กรณีนำพยานหลักฐานมาสืบวันเดียวกันหรือคนละวัน และจะให้คู่กรณีฝ่ายใดนำสืบก่อนหรือหลังก็ได้

๙.๒ กรณีที่มีผู้กล่าวหาหลายคนร้องกล่าวหาผู้ถูกกล่าวหารายเดียวกัน ถ้าผู้กล่าวหาเหล่านั้นทำงานสถานที่เดียวกันหรือในสาขาของผู้ถูกกล่าวหารายเดียวกัน และผู้กล่าวหาเหล่านั้นได้ให้ข้อเท็จจริงในมูลกรณีที่กล่าวหาให้ไว้ต่อเจ้าหน้าที่แล้ว ผู้กล่าวหาเหล่านั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้กล่าวหาคนใดคนหนึ่งหรือจำนวนพ่อสมควรหรือสหภาพแรงงานที่ตนเป็นสมาชิก เป็นตัวแทนทำการแทนในการให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมก็ได้

การมอบอำนาจดังกล่าว ให้ทำเป็นหนังสือมอบอำนาจลงลายมือชื่อผู้มอบอำนาจ และผู้รับมอบอำนาจ ตามแบบ ครส. ๒๙ หรือมีลักษณะเป็นหนังสือมอบอำนาจยื่นต่อคณะกรรมการหรือคณะกรรมการ ซึ่งได้รับมอบหมายแล้วแต่กรณี

๙.๓ กรณีนายจ้างเป็นนิติบุคคลหรือไม่ใช่เป็นนิติบุคคลประسังค์มอบอำนาจให้สมาคมนายจ้างที่ตนเป็นสมาชิก หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของตนเป็นตัวแทนกระทำการแทน ให้ทำหนังสือมอบอำนาจลงลายมือชื่อผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ ตามแบบ ครส.๓๐ หรือมีลักษณะเป็นหนังสือมอบอำนาจยื่นต่อคณะกรรมการหรือคณะกรรมการ ซึ่งได้รับมอบอำนาจแล้วแต่กรณี

๙.๔ คณะกรรมการหรือคณะกรรมการ ซึ่งได้รับมอบหมายแล้วแต่กรณี ต้องเปิดโอกาสให้คู่กรณีเข้าแจ้งแสดงเหตุผลและนำพยานหลักฐานทั้งปวงที่เป็นประโยชน์แก่ฝ่ายตนเองเข้าสืบโดยจะกระทำการตัดต่อ กันไปโดยไม่ต้องเลื่อนกีดแต่ถ้ามีเหตุจำเป็นจะเลื่อนไปก่อนให้บันทึกเหตุที่ต้องเลื่อนรวมเรื่องไว้

การเลื่อนครั้งหนึ่ง ๆ ให้เลื่อนได้ไม่เกิน ๗ วัน และไม่เกิน ๒ ครั้งติดต่อกัน หรืออยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการหรือคณะกรรมการ แต่ถ้ามีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีเจตนาประวิงเวลาให้ข้อซ้ำอันเป็นเหตุให้การดำเนินการพิจารณาในวินิจฉัยซ้ำๆ ขาดต้องล่าช้าออกไปจะไม่อนุญาตให้เลื่อนกีด

๙.๕ คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะนำพยานหลักฐานที่เป็นประโยชน์แก่ฝ่ายตนเองเข้าสืบได้ตลอดเวลาถ้าไม่เสื่อมสุดการนำสืบของฝ่ายตน

ถ้าพ้นกำหนดดังกล่าวในวรรคแรก และคู่กรณีฝ่ายใดมีเหตุอันสมควรแสดงได้ว่า ฝ่ายตนไม่สามารถทราบได้ว่าต้องนำพยานหลักฐานบางอย่างมาสืบเพื่อประโยชน์ของฝ่ายตน หรือไม่ทราบว่าพยานหลักฐานบางอย่างได้มีอยู่หรือมีเหตุผลอันสมควรอื่นใด คู่กรณีฝ่ายนั้น ขอบที่จะยื่นคำร้องไม่ว่าเวลาใด ๆ ก่อนมีคำรื้อขาดขออนุญาตอ้างและนำพยานเข่นว่าตนเข้าสืบถ้าคณะกรรมการหรือคณะกรรมการ ซึ่งได้รับมอบหมายแล้วแต่กรณีเห็นว่าเพื่อให้การวินิจฉัยซ้ำๆ ข้อสำคัญในประเด็นเป็นไปโดยเที่ยงธรรมจำเป็นจะต้องสืบพยานเข่นว่าตนคณะกรรมการหรือคณะกรรมการ ซึ่งได้รับมอบหมายจะอนุญาตตามคำร้องขอของคู่กรณี ฝ่ายนั้นและดำเนินการให้กีด

๙.๖ คู่กรณีฝ่ายใดมีความจำเป็นไม่สามารถนำพยานบุคคลหรือพยานเอกสารมาสืบได้และร้องขอให้คณะกรรมการหรือคณะกรรมการ ซึ่งได้รับมอบหมายแล้วแต่กรณี เรียกพยานบุคคลและ/or พยานเอกสารนั้นมาสืบหรือประกอบการพิจารณา มูลกรณีของฝ่ายตน ถ้าเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม และไม่เป็นการขัดกับกฎหมายที่ว่าด้วยการเรียกพยานบุคคลหรือเอกสารแล้ว คณะกรรมการหรือคณะกรรมการ ซึ่งได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณีจะดำเนินการให้ตามคำร้องขอของคู่กรณีดังกล่าวแล้วกีด

๙.๗ ก่อนมีคำชี้ขาดคู่กรณีอาจแต่งด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือรีบแจ้งให้เจ้าของเหตุผลและข้อกฎหมายสนับสนุนมูลกรณีฝ่ายตนยื่นต่อคณะกรรมการเพื่อประกอบการพิจารณาในจังหวัดได้

๙.๘ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรมในอันที่จะให้ได้ความแจ้งชัดในข้อเท็จจริงแห่งมูลกรณี คณะกรรมการหรือคณะกรรมการอนุกรรมการ ซึ่งได้รับมอบหมายแล้วแต่กรณีมีอำนาจเรียกพยานหลักฐานของคู่กรณีมาสืบได่องค์ตามที่เห็นสมควรหรือจะเรียกผู้ทรงวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาในจังหวัดได้

๙.๙ ในการสอบข้อเท็จจริงแห่งมูลกรณี ให้คณะกรรมการหรือคณะกรรมการอนุกรรมการซึ่งได้รับมอบหมายแล้วแต่กรณี สอบถาม บันทึกถ้อยคำพยานบุคคล ซึ่งคู่กรณีนำสืบ และให้พยานบุคคลลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในบันทึกนั้นด้วย

พยานเอกสารที่คู่กรณีนำส่งประกอบการพิจารณาในจังหวัดให้นำมาไว้ว่าเป็นของคู่กรณีฝ่ายใด แล้วนำรวมเรื่องไว้

การยื่นหรือนำสืบเอกสารที่เป็นภาษาต่างประเทศ ต้องมีคำแปลภาษาต่างๆ ทศนั้นเป็นภาษาไทย และรับรองความถูกต้องไว้ด้วย

๙.๑๐ คณะกรรมการหรือคณะกรรมการอนุกรรมการ ซึ่งได้รับมอบหมายแล้วแต่กรณี อาจใช้ดุลพินิจดสืบพยานของคู่กรณีฝ่ายใดก็ได้ ถ้าพิจารณาเห็นว่าพยานของคู่กรณีฝ่ายนั้น ๆ ไม่เกี่ยวกับประเด็นแห่งมูลกรณีหรือเป็นการฟุ่มเฟือย หรือข้อความนั้นปรากฏชัดแจ้งอยู่แล้ว

การดสืบพยานดังกล่าวต้องบันทึกเหตุผลติดเรื่องไว้ และแจ้งให้คู่กรณีฝ่ายนั้น ๆ ทราบด้วย

๙.๑๑ คณะกรรมการหรือคณะกรรมการอนุกรรมการ ซึ่งได้รับมอบหมายแล้วแต่กรณี มีอำนาจส่งประเด็นไปสืบพยานอกสถานที่ได้

เมื่อมีเหตุจำเป็นคณะกรรมการหรือคณะกรรมการอนุกรรมการ ซึ่งได้มอบหมายแล้วแต่กรณี มีอำนาจที่จะไปทำการสืบพยานหรือตรวจสอบที่ด้วยตนเองนอกสำนักงานเพื่อที่จะให้ได้ความแจ้งชัดในข้อเท็จจริงแห่งมูลกรณี และในอันที่จะยังให้เกิดความเป็นธรรมแก่คู่กรณีได้

๙.๑๒ เมื่อคณะกรรมการหรือคณะกรรมการอนุกรรมการเรียกผู้กล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อสอบถามข้อเท็จจริง ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่มาพบโดยจงใจ หรือไม่มีเหตุอันสมควรกันแล้วถึงสองครั้ง หรือนั้นสืบเรียกผู้กล่าวหารือผู้ถูกกล่าวหาส่งให้ผู้นั้นไม่ได้ ให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการในจังหวัดตามพยานหลักฐานที่ปรากฏอยู่ต่อไป

๙.๑๓ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พ.ศ. ๒๕๔๗ ในหมวด ๒ ว่าด้วยการคัดค้านผู้พิพากษา มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๕ กับบทบัญญัติในลักษณะ ๕ ที่ว่าด้วยพยานหลักฐานเฉพาะตั้งแต่มาตรา ๙๕ ถึงมาตรา ๑๐๕ มาใช้บังคับแก่การดำเนินการกระบวนการพิจารณาเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้โดยอนุโลม

๙.๑๔ ไม่ว่าจะดำเนินกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมไปแล้ว เพียงใดเพื่อความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ให้คณะกรรมการหรือคณะกรรมการพยาบาลให้คู่กรณีตกลงกันหรือประนีประนอมกัน หากคู่กรณีไม่อาจตกลงกันหรือไม่อาจประนีประนอมกันได้ และจะต้องดำเนินการพิจารณาต่อไป ให้ดับบันทึกประเด็นข้อพิพาทและบันทึกคำแฉลงของคู่กรณีไว้ในบันทึกการสอบสวนข้อเท็จจริง

หมวดที่ ๕ การวินิจฉัยชี้ขาดและออกคำสั่ง

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดคำร้องกล่าวหา และออกคำสั่งภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องกล่าวหา

กรณีที่ได้รับคำร้องกล่าวหาจากสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดตามความหมวดที่ ๓ ข้อ ๘ (๕) กำหนด ๙๐ วัน นับ ให้เริ่มนับแต่วันที่สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดหรือผู้ที่สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดอนุมายได้รับคำร้องกล่าวหา

กรณีที่มีเหตุจ้าเป็นนைอาจพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดและออกคำสั่งได้ภายในกำหนด ๙๐ วัน จะขอขยายระยะเวลาต่อรัฐมนตรี ออกไปอีกได้ตามที่เห็นสมควร แต่ต้องชี้แจงแสดงเหตุผลถึงความจำเป็น ในการขอขยายเวลาอีกนั้น และเมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีให้ขยายระยะเวลาได้แล้วต้องแจ้งให้คู่กรณีทราบด้วย

ข้อ ๑๑ กรณีที่ผู้กล่าวหาถึงแก่กรรมหรือถอนคำร้องกล่าวหาก่อนมีคำชี้ขาดให้เลขาธุการจำหน่ายคำร้องกล่าวหาออกเสียจากสารบบบัญชี แล้วเสนอให้คณะกรรมการรับทราบพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วย

ข้อ ๑๒ กรณีที่ผู้กล่าวหามีหลักคน บางคนถึงแก่กรรม และบางคนถอนคำร้องกล่าวหาก่อนมีคำชี้ขาดให้ดำเนินการเข่นเดียวกับข้อ ๑๑ และให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดคำร้องกล่าวหาของผู้กล่าวหาที่ยังมีตัวอยู่และไม่ได้ถอนคำร้องกล่าวหาต่อไป

การทำคำชี้ขาดและออกคำสั่งกรณีดังกล่าวในข้อ ๙.๒ จะรวมทำเป็นฉบับเดียวกัน ก็ได้

ข้อ ๑๓ การวินิจฉัยชี้ขาดคำร้องตามมาตรา ๑๒๕ ห้ามมิให้วินิจฉัยชี้ขาดและออกคำสั่ง เกินกว่าคำขอที่ปรากฏในคำร้องกล่าวหา เว้นแต่ในกรณีที่คณะกรรมการจะเห็นสมควรเพื่อความเป็นธรรมแก่คู่กรณี ก็อาจสั่งเป็นอย่างอื่นได้

กรณีที่คณะกรรมการข้าดว่าเป็นการกระทำอันไม่เป็นธรรม ให้มีอำนาจสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหารับผู้กล่าวหาหลังเข้าทำงาน หรือให้จ่ายค่าเสียหายหรือให้ผู้ฝ่าฝืนปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติอย่างโดยย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควร

ในการกำหนดจำนวนค่าเสียหายที่ผู้กล่าวหาสมควรได้รับ ให้คณะกรรมการคำนึงถึงอายุของผู้กล่าวหา ระยะเวลาการทำงาน ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ความเดือดร้อนของผู้กล่าวหาเมื่อถูกเลิกจ้าง มูลเหตุแห่งการเลิกจ้าง เงินค่าชดเชย เงินชดเชยพิเศษ สิทธิประโยชน์อื่นที่ผู้กล่าวหาไม่มีสิทธิได้รับ รวมทั้งฐานะแห่งกิจการของผู้ถูกกล่าวหามาประกอบการพิจารณา

ข้อ ๑๔ การเสนอข้อเท็จจริงต่อที่ประชุม

ในการวินิจฉัยข้อขัดให้ประธานอนุกรรมการซึ่งได้รับมอบหมายแล้วแต่กรณีที่แจ้งข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย พร้อมความเห็นต่อที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยข้อขัด

คณะกรรมการอาจเชิญคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมาสอบถามข้อเท็จจริงเพิ่มเติมก่อน วินิจฉัยข้อขัดได้ หรือคู่กรณีอาจมาขอแสดงรายละเอียดเพิ่มเติมในที่ประชุมคณะกรรมการ กากก์ให้กระทำได้ โดยได้รับอนุญาตจากประธานกรรมการแรงงานสัมพันธ์

ข้อ ๑๕ คำวินิจฉัยข้อขัดและออกคำสั่ง ต้องเป็นหนังสือลงลายมือชื่อกรรมการผู้อยู่ร่วมในการข้าดทุกคน และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อความดังต่อไปนี้

- (๑) สถานที่ วัน เดือน ปี ที่ข้อขัด
- (๒) คำข้อขัดระหว่างผู้ได้เป็นผู้กล่าวหา และผู้ได้เป็นผู้ถูกกล่าวหา
- (๓) ข้อเท็จจริงที่พิจารณาได้ความ
- (๔) ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยข้อขัด
- (๕) เหตุผลแห่งคำข้อขัด
- (๖) คำข้อขัดและคำสั่งให้กับปฏิบัติ

ข้อ ๑๖ ให้เลขานุการจัดส่งคำวินิจฉัยข้อขัดไปให้คู่กรณีทราบโดยมีลักษณะ ส่วนคำวินิจฉัยข้อพิพาทแรงงานให้ส่งสำเนาให้อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน หรือผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการประสานงาน

ข้อ ๑๗ คำวินิจฉัยข้อขัด เมื่อได้ส่งให้คู่กรณีแล้ว ห้ามมิให้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขในประเด็นสำคัญแห่งมูลกรณีหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำวินิจฉัยข้อขัดและคำสั่งเป็นอย่างอื่น เว้นแต่จะเปลี่ยนแก้ไขด้วยคำที่ผิดพลาดหรือตอกหล่นเล็ก ๆ น้อย ๆ กรณีเช่นว่านี้ให้แจ้งคู่กรณีทราบ

ข้อ ๑๔ ให้เลขาธุการติดตามผลการซื้อขายของคณะกรรมการ ถ้าปรากฏว่ากรณีฝ่ายใดไม่ปฏิบัติตามคำซื้อขายให้เสนอปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมดำเนินการต่อไป

ในการที่มีการพ้องคล้ายให้เพิกถอนคำวินิจฉัยซื้อขายและออกคำสั่งของคณะกรรมการให้เลขาธุการดำเนินการติดต่อประสานงานกับกองกฎหมายและข้อพิพาทแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม และอำนวยความสะดวกแก่พนักงาน อัยการที่แก้ต่างคดี ทั้งให้เลขาธุการติดตามผลของคดีนำมารายงานให้คณะกรรมการทราบด้วย

ให้ยกเลิกระเบียนฯ ชื่อตราไว้ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๗ เสียทั้งล้วน และให้ใช้ระเบียนนี้ ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ตราไว้ ณ วันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๔

นายประมูล จันทร์จำง
ประธานกรรมการแรงงานสัมพันธ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ครส.๑)

คำร้องกล่าวหาเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรม
ตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๔

เรียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เรียน คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

๑. ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว/คุณนิติบุคคล..... นามสกุล/
โดย..... อายุ..... ปี สัญชาติ..... อยู่บ้านเลขที่.....
หมู่ที่..... ซอย..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....
จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทร.....
๒. สถานที่ทำงานชื่อ.....
โดยมี นาย/นาง/นางสาว..... นามสกุล..... อายุ..... ปี
สัญชาติ..... เป็นเจ้าของ/ผู้จัดการ ตั้งอยู่เลขที่..... หมู่ที่.....
ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
โทร..... ประกอบกิจการ.....
มีลูกจ้างทั้งหมดประมาณ..... คน
๓. เข้าทำงานตั้งแต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....
ขณะนี้ยังคงทำงานอยู่/พักงาน/ออกจากงานแล้ว วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....
รวมเวลาทำงาน..... ปี..... เดือน..... วัน..... ได้รับค่าจ้างอัตราสุดท้ายเป็น¹
รายเดือน/วัน/ชั่วโมง ฯ ลະ..... บาท หรือตามผลงานในอัตราหน่วยละ..... บาท
ครั้งสุดท้ายทำงานหน้าที่.....

๔. ข้าพเจ้าขออภัยนคำร้องกล่าวหา...

ได้กระทำการอันไม่เป็นธรรม ตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา.....
 เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... ดังนี้

เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ..... ดังนี้

๕. ข้าพเจ้าขอให้คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ พิจารณาอนุจฉัยรื้อขัดและสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาปฏิบัติังนี้

๑) รับกจันเข้าทำงาน

หรือ ๒) จ่ายค่าเสียหายเป็นเงิน..... บาท

หรือ ๓) อื่น ๆ(ระบุ).....

๖. ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ຂະໜາດ)

{.....} {.....}

ຜູ້ຮອງກລ່າວທາ

-อากรแสตบ-

(ครส. ๒๙)

หนังสือมอบอำนาจ

สถานที่.....

วันที่.....

ข้าพเจ้า ผู้มีรายชื่อข้างท้ายนี้ ขอมอบอำนาจให้.....

และ/หรือ.....

เป็นผู้มาชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงเหตุผล เสนอเอกสารต่าง ๆ นำสืบพยานบุคคล พยานเอกสาร ประนีประนอมยอมความ ทำความตกลง รับคำสั่งคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ หรือ ถอน คำร้องกล่าวหา ในกรณีที่ข้าพเจ้ายื่นคำร้องกล่าวหาต่อคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ว่า

กระทำการอันไม่เป็นธรรม ต่อข้าพเจ้า แทนข้าพเจ้า แต่เริ่มแรกจนกว่าจะเสร็จการ โดย ข้าพเจ้ายอมผูกพันรับผิดชอบในการที่ผู้รับมอบอำนาจจากข้าพเจ้าได้กระทำไปทั้งสิ้น เสมือนหนึ่งว่าข้าพเจ้าได้กระทำการนั้น ๆ ด้วยตนเอง

เพื่อเป็นหลักฐาน ข้าพเจ้าจึงลงลายมือชื่อให้ไว้เป็นสำคัญ

(ลงชื่อ)..... ผู้มอบอำนาจ

(ลงชื่อ)..... ผู้รับมอบอำนาจ

(ลงชื่อ)..... พยาน

(ลงชื่อ)..... พยาน

-อากรแสตป-

(ครส.๓๐)

หนังสือมอบอำนาจ

สถานที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า ๑.....โดย ๒.....

ขอมอบอำนาจให้ ๓.....เป็นผู้ม้าชี้แจงข้อเท็จจริง แตลงเหตุผลเสนอ
เอกสารต่าง ๆ เพื่อแก้ข้อกล่าวหาหรือทำความตกลง กรณี ๔.....
ร้องต่อคณะกรรมการแรงงานล้มพันธ์ว่า ข้าพเจ้ากระทำการอันไม่เป็นธรรม แทนข้าพเจ้า แต่
เริ่มแรกนกวางจะเสร็จการ ๕. โดยข้าพเจ้ายอมผูกพันรับผิดชอบในการที่ผู้รับมอบอำนาจจาก
ข้าพเจ้าได้กระทำไปทั้งสิ้น เสมือนหนึ่งว่าข้าพเจ้าได้กระทำการนั้น ๆ ด้วยตนเอง

เพื่อเป็นหลักฐาน ข้าพเจ้าจึงลงลายมือชื่อให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

(ลงชื่อ).....ผู้มอบอำนาจ

(ลงชื่อ).....ผู้รับมอบอำนาจ

(ลงชื่อ).....พยาน

(ลงชื่อ).....พยาน

หมายเหตุ

๑. หมายถึงสถานประกอบการต่าง ๆ เช่น บริษัท, ห้างหุ้นส่วนจำกัด, ห้างหุ้นส่วนสามัญ
นิติบุคคล เจ้าของโรงงานฯ
๒. หมายถึงตำแหน่งของผู้มอบอำนาจในสถานประกอบการนั้นที่เป็นผู้แทนนิติบุคคล
ตามกฎหมาย เช่น กรรมการผู้จัดการบริษัทฯ ประธานกรรมการบริษัท, หุ้นส่วน
ผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ, เจ้าของโรงงานฯ
๓. หมายถึง บุคคลซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ในสถานประกอบการนั้นฯ
๔. หมายถึง ผู้ร้องกล่าวหาซึ่งอาจเป็นบุคคลธรรมดា, สนgap แรงงานต่าง ๆ เป็นต้น
๕. ถ้าจะมอบอำนาจให้เฉพาะครั้งคราว ก็ตัดข้อความที่ว่า “แต่เริ่มแรกนกวางจะ
เสร็จการ” ออก แล้วเขียนชื่อกำกับไว้เป็นหลักฐาน

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายจิราনุวัฒน์ เจริญพุทธคุณ เกิดเมื่อวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2521 ที่อำเภอพระโขนง กรุงเทพมหานคร เป็นบุตรของนายวิชัย และนางวรรณา เจริญพุทธคุณ สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ในปีการศึกษา 2542 ได้รับประกาศนียบัตร เนติบัณฑิต จากสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา สมัยที่ 54 ปี การศึกษา 2544 และได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2545

